

Tiesos Draugas Ekstra Nr. 64 LEBBS naujienos 2013 m. gegužė

*„Jeį laikysitės mano mokslo, jūs iš tikro būsite mano mokiniai;
jūs pažinsite tiesą ir tiesa padarys jus laisvus.“ Jn 8,31-32*

**Tiesos Draugas Ekstra yra Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių
sąjungos leidinys, platinamas elektroniniu paštu, skirtas apžvelgti mūsų
bendrijos įvykius, naujienas, spausdinti aktualius straipsnius bei esė.**

Šiame numeryje:

*“Tikinti Bažnyčia”: Pirmoji ištrauka iš Dr. Keitho Joneso knygos
Kvietimas į seminarą
EBF maldos kalendorius*

Mieli TDE skaitytojai,

Norime pristatyti gero mūsų Neakivaizdinės Biblijos mokyklos (NEBIM) draugo, Tarptautinės baptistų teologijos seminarijos Prahoje rektoriaus dr. Keitho Joneso knygą, išleistą jam dar esant Didžiosios Britanijos baptistų sąjungos (BUGB) vykdomojo sekretoriaus pavaduotoju (1998 m.). Tikimės, kad Jums ir Jūsų bendruomenėms šios mintys taip pat pasirodys naudingos. ✓

KYTAS DŽOUNESAS (KEITH G. JONES)

TIKINTI BAŽNYČIA: Ko galime pasimokyti iš anabaptistų ir baptistų

Paveikslėlyje dešinėje - Dirkas Vilemsas (Dirk Williams)

Dirkas Vilemsas buvo olandas anabaptistas, 1569 metų žiemos pabaigoje susektas dėl savo tikėjimo. Kaip to reikalavo Olandijos įstatymai, jo areštuoti atėjo Aspereno vagių gaudytojas. Gelbėdamas savo gyvybę, Dirkas bėgo ledu per ežerą. Labai rizikuodamas pasiekė kitą krantą, bet pamatė, kad jo persekiotojas įlūžo ir įkrito į ledinį vandenį. Apsigrėžęs Dirkas pribėgo prie besikapanojančio vyro ir saugiai

nutempė jį į krantą. Tuomet Dirką areštavo. Vagių gaudytojas norėjo, kad Dirkas būtų paleistas, tačiau pasirodęs burmistras pareikalavo, jog Dirkas būtų surakintas, nuvedintas į kalėjimą, kvočiamas ir kankinamas, mėginant jį priversti atsisakyti savo tikėjimo. Dirkas buvo nuteistas už persikrikštinimą, slaptų susirinkimų savuose namuose laimę ir leidimą ten krikštyti. Jis savo noru patvirtino visa tai daręs. Už kilnų poelgį Dirku buvo atsilyginta įkalinimu, kankinimu ir mirtimi. Jo istorija atspindi kai kuriuos iš vertingiausių anabaptistų srovės bruožų.

I. ĮŽANGA

Dabartinėje krikščioniško gyvenimo sumaištyje, mūsų pokrikščioniškoje, taip vadinamoje postmodernioje, Europoje visiems tikintiesiems iškyla rimtas klausimas: kokio pobūdžio bažnyčia yra tinkama ir kokio tipo misija suteikia galimybę veiksmingai prisiliesti prie žmonių? Viena vertus, mūsų pašaukimas – būti ištikimiems Evangelijai taip, kaip ją esame pažinę; kita vertus, privalome gyventi kaip efektyvios misionieriškos bendruomenės toje visuomenėje ir toje kultūroje, kurioje esame paskirti.

Šis uždavinys nėra naujas. Bažnyčia nuo pirmos kartos ir per visus šimtmečius siekė suprasti Jėzaus gerąją naujieną ir būti jai ištikimai, bet tuo pačiu metu atsigręžti į visuomenę su tinkama misijos strategija

Ištikimybė mūsų istorijai

Kiekvienoje kartoje Dievo žmonės susiduria su troškimu tęsti pirmųjų tikėjimo bendruomenių kelią – žinoti, kas yra Jėzaus Kristaus bažnyčios esmė – ir tuo pat metu stengtis sąžiningai bei aktualiai prabilti į juos supančią visuomenę. Šių dviejų troškimų sąveika yra nuolatinėje dinamikoje. Tad Dievo žmonių istorijoje kūrybingoje įtampoje pinasi pertvarka, atsinaujinimas, reformacija ir atveika. Iš tikrųjų, jei mums nerūpėtų reformacija ir atsinaujinimas, mus būtų galima laikyti žmonėmis, užsidariusiais ir atskyrusiais save nuo Šventosios Dvasios įtakos ir darbo. Kai kurie bandymai atsinaujinti yra nuvedę į klystkelius, ereziją, pralaimėjimus. Tai beveik neišvengiama. Būna momentų, kuomet

ieškant tikro tikėjimo tik atveika – pasipriešinimas pokyčiui - įveda išmintingą pusiausvyrą. O kitais atvejais iš giluminės svarbos įvykių prasiveržia nauja misijinė energija, dvasinio gyvenimo atsinaujinimas ir gilesnis supratimas, ką reiškia būti Dievo žmonėmis.

Reforma ir atsinaujinimas

Kai kurios reformos ir atsinaujinimai yra gimę iš naujai atrastų praeities įžvalgų. Kitais atvejais Šventoji Dvasia yra atvėrusi naujas tiesas toje tiesoje, kurią pažįstame Jėzuje. Kai kurios pertvarkos beveik visuotinai buvo priimtose kaip „geras dalykas“. Kai kuriuos kitus įvykius lydėjo blogi atsiliepiami. Apskritai paėmus, „anabaptistais“ vadinami įvairūs asmenys ir skirtingos bendruomenės tapo žinomi iš blogų atsiliepiamų. Pavyzdžiui, 1534-ųjų metų smurtas Miunsteryje, šiaurės vakarų Vokietijoje, tenykščiams anabaptistams mėginant įtvirtinti radikalią teokratiją, numalšintas Romos katalikų pajėgų, laikomas liūdnu Bažnyčios istorijos epizodu.

Tačiau iki Reformacijos ir jos metu gyvenę radikalai „anabaptistai“ yra daug įdomesni ir įvairesni negu ši viena grupė Miunsteryje. Iš jų įžvalgų gimė kelios didžios krikščioniškos bendrijos. Daugelio šių bendrijų ženklas buvo ne kardas, kaip kad Miunsterio atveju, o taikos bažnyčios tradicija.

Tikslas

Šios knygelės tikslas - atskleisti keletą pagrindinių radiklios Reformacijos periodo temų ir paklausti: „Ką jos galėtų reikšti mums

dabar, mūsų laike ir aplinkybėse, siekiant prisidėti prie Šventosios Dvasios vykdomo Bažnyčios atnaujinimo?

Idėjos turi sparnus

Gyvename interneto ir elektroninių laiškų metu, kuomet kokia nors idėja, ar net pokštas, papasakotas viename pasaulio krašte, žiniasklaidos pagalba per kelias sekundes pasidaro plačiai žinomi kitame pasaulio krašte. Šiandien laikome savaime suprantamu dalyku, jog idėjos turi sparnus. Dar daugiau – idėjos sklinda didesniu negu šviesos greičiu! Keturioliktame ar penkioliktame amžiuje jos galėjo judėti lėčiau, tačiau turime suvokti, jog net ir prieš spaudos atsiradimą tarp Europos mokslininkų būta intensyvaus apsikeitimo mintimis. Su spaudos atsiradimu magisteriniai reformatoriai – Liuteris, Cvinglis ir Kalvinas – kartu su savo pasekėjais sparčiai ėmė keistis mintimis bei dalyvauti diskusijose, o tai pakurstė įspūdingai staigų reformų ir atsinaujinimo proveržį.

Iš Oksfordo į Prahą

Kaip pavyzdį paimkime viduramžių bažnyčios praktiką neduoti Eucharistijos taurės pasauliečiams tikintiesiems. Džonas Viklifas (1329-1384), dar iki Reformacijos gyvenęs ankstyvasis Anglijos radikalas, savo raštuose kalbėjo apie ekleziologiją – tai yra, mokymą apie bažnyčią – ir Eucharistijos, arba Viešpaties Vakarienės, esmę. Šias mintis su dideliu susidomėjimu skaitė Janas Husas ir jo draugai Prahėje, o 1414 metais Jakubas Miesietis istoriniame Karolio universitete Prahėje debatuose apgynė tuomet dar naujovišką idėją, jog pasauliečiai tikintieji Eucharistijos metu turėtų gauti ir duoną, ir vyną. 1433 metais priimtuose Prahos susitarimuose Romos katalikų hierarchija, pritariant Vatikanui, sutiko, kad Bohemijoje pasauliečiai gali priimti Eucharistiją abiem pavidalais. Vėliau tai buvo laikoma pagrindine

husitų (Jano Huso pasekėjų) doktrina ir Reformacijos principu, tačiau pati įžvalga atkeliavo iš Viklifo. Naujoji praktika buvo išaiškinta ir viešai apginta katalikų bažnyčios rėmuose, ir priimti duoną bei vyną Eucharistijos metu buvo leista anksčiau negu prasidėjo pagrindinė Reformacija. Ir nors po XVI amžiaus pradžios Reformacijos įvykių popiežius šį sprendimą panaikino, išlieka faktas, jog šis klausimas buvo aptarinėjamas, ir Viklifo įžvalgos apkeliavo pusę Europos. Idėjos turi sparnus!

Tinklas Paryžiuje

Jonas Kalvinas studijavo Paryžiaus karališkoje kolegijoje, kur vienas iš jo mokytojų buvo Džonas Meidžoras iš Škotijos, mokinys Dunso Škoto, nuo 1279 iki 1301 metų dėsciusio Oksforde. Džonas Meidžoras taip pat buvo pažinimo teorijos ir logikos šalininkas, o ši buvo propaguojama Viljamo Oksamo nominalizme. Savo mokykloje Kalvinas išmoko nepasitikėti metafizinėmis proto galiomis. Tai, Kiliano Makdonelo įsitikinimu, ir buvo priežastis, kodėl reformatoriui Kalvinui nerūpėjo spekuliaciniai apmąstymai. O Sorbona Paryžiuje ir universitetas Oksforde kontaktavo nemažai. Kalvinas buvo paveiktas daugelio didžiųjų intelektualių idėjų, aptarinėjamų visoje ikireformacinėje Europoje. Idėjos turi sparnus – iš viduramžių Škotijos į Oksfordą, į Paryžių, į Ženevą ir atgal į Škotiją.

Sąsajos

Šie du pavyzdžiai iš to paties bažnyčios istorijos periodo, nors ir ne esminiai anabaptistų vizijoje, paminėti paprasčiausiai tam, kad pamatytume, jog tarp mokslininkų ir reformatorių būta daug kontaktų. Nebūtinas net nuolatinis prisijungimas prie interneto, kad suprastume, jog Dievo žmonių istorijoje krikščionių bendruomenės buvo stimuliuojamos reformai ir atsinaujinimui,

atveikai ir atsakui kartu, o ne izoliuotai. Svarbų klausimą, iš naujo atrastą ar iškeltą vienoje vietoje, per apsisveitimą raštais, akademinius pokalbius, keliaujančius krikščionis galima buvo paimti, išstudijuoti ir performuluoti kitoje vietoje, kur jis galėjo turėti net dar didesnį poveikį tikinčiųjų gyvenimui. Todėl galime pagrįstai manyti, jog radikaliosios Reformacijos „šeimoje“ bendruomenės taip pat stimuliuo viena kitą. Radikaliosios reformacijos vaikų ir giminaičių – husitų, huteritų, menonitų, amišų, baptistų, kongregacionalistų, kvekerių, levelerių, digerių ir kitų – Idėjos atsikartodavo. Žinoma, akcentai galėjo skirtis. Išsivystė ir evangelišku anabaptistų srovė, kuri mums tikriausiai įdomesnė už kitas. Kai kurios grupės prarado dalį savo ortodoksiškų krikščioniškų įsitikinimų. Kitos grupės įnešė šviežias įžvalgas, o tam tikru laiku sulaukdavo ir pasipriešinimo.

Tikinčiųjų bažnyčia

Šioje „šeimoje“ buvo nagrinėjama daug klausimų. Tam tikros temos buvo bendros visiems. Kai kurios, pavyzdžiui, taika ir taikdarystė, iškilo tik kai kuriems šios

-----

Mieli draugai Kristuje,

Ateinantį šeštadienį (**gegužės 4 d.**) šiltai kviečiame į Klaipėdą, į seminarą tiems, kam rūpi Kristaus mokinių susirinkimai: "**Renkamės šlovinti Viešpatį. Pamaldų samprata bei įvairovė.**" Pradžią – 10.00 valandą, su kava. Registruotis prašome adresu lina@baptist.lt.

Seminaras ypač skirtas ir vedantiems/planuojantiems pamaldas, ir tiems, kurie norėtų kuo nors prisidėti prie pamaldų ruošimo, tačiau nėra tikri dėl savo dovanų ir sugebėjimų, taip pat tiems, kurie jaučia, jog bendruomenės susirinkimams būtina atsinaujinti, tačiau suvokia, jog tai neturėtų būti naujovių vaikymasis. Paraginkite atvažiuoti visus, kuriems tai būtų naudinga!

Lauksime, ir kviečiame registruotis! O smulkesnė informacija - "prisegtame" skelbime, kurį galite išsispausdinti ir pakabinti savo bažnyčioje.

įvairialypės šeimos nariams. Kiti klausimai, susiję su bažnyčia kaip surinkta tikinčiųjų bendruomene, nepavaldžia jokiai pilietinei valdžiai, buvo daug bendresni. Kai kurie dalykai išnyko, nes nebuvo įmanoma jų pritaikyti. Kiti niekada nebuvo visiškai ištyrinėti.

Iš naujo atraskime Radikaliąją reformaciją

Ši knygelė – tai bandymas vietinėms bažnyčioms pateikti kai kurias Radikaliosios reformacijos tradicijas įžvalgas, kurios gali praversti, kai susiduriame su mūsų laikų misijos iššūkiais. Tai viso labo kuklus bandymas padėti žmonėms rimtai pamąstyti apie tai, kaip turėtume atsiverti ir būti ištikimi Jėzaus Kristaus bažnyčia dabar, ir kokia turėtų būti mūsų misijos strategija bei pasišventimas. Tai nėra vien istorinė esė. Anaipol; jos vienintelė vertė yra padėti mums kartu apmąstyti, kaip, vedami Šventosios Dvasios, galime būti misionieriška Dievo tauta.

(Tęsinys kitame numeryje)

Vertė Ruta Inkenaitė ir Lina Andronovienė ✓

Iki susitikimo kitą šeštadienį!

Europos Baptistų Federacijos (EBF) maldos kalendorius

Balandžio 29 – gegužės 5 meldžiamės už:

Azerbaidžano evangelikų krikščionių-baptistų sąjungą

Bendruomenių skaičius: 22
Bendras narių skaičius: 3000
Prezidentas: Ilja Zenchenko
Generalinis sekretorius: Samir Sadigov

Gegužės 6-12 melskimės už:

Ukrainos evangelikų krikščionių-baptistų asociacijų sąjungą

Bendruomenių skaičius: 2382
Bendras narių skaičius: 125 509
Prezidentas: Vyacheslav Nesteruk
Generalinis sekretorius: Valeriy Antonyuk

Gegužės 13-19 už:

Šveicarijos baptistų sąjungą

Bendruomenių skaičius: 12
Bendras narių skaičius: 1084
Prezidentas: Franz N Brander

Gegužės 20-26 už:

Vokietijos laisvųjų evangelišku bažnyčių (baptistų) sąjungą

Bendruomenių skaičius: 809
Bendras narių skaičius: 82 174
Prezidentas: Hartmut Riemenschneider
Generalinė sekretorė: Regina Claas

Gegužės 27- birželio 2 už:

Serbijos (šiaurės) baptistų sąjungą

Bendruomenių skaičius: 69
Bendras narių skaičius: 1983
Prezidentas: Ondrej Franka
Generalinis sekretorius: Dane Vidovic

EBF maldos kalendorių bei išsamesnę informaciją apie maldos poreikius galite rasti Europos Baptistų Federacijos internetiniame puslapyje: <http://www.ebf.org>. ✓

*Straipsniai trumpinami ir redaguojami redakcijos nuožiūra. Redakcijos nuomonė ne visada sutampa su autorių nuomone.

*Jei norite atsisakyti naujienų, atsiųskite tuščią elektroninį laišką su žodeliu - NESIŪSTI.

© **Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjunga**

El.paštas: office@baptist.lt

Mūsų sąskaita:

Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjunga

Įmonės kodas: 192077697

AB SEB bankas,

Banko kodas: 70440

Sąskaitos nr. LT79 7044 0600 0415 1925